

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1644. usque ad annum 1651

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 90119177

§. 7. Joannes de Werth, aliquique Bavari Belliduces ad Cæsarem deficientes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67359](#)

Sæc. XVII. que, Bavari autem nomine a Rau.
A.C. 1647 schenberg, Kunitzio, & Scheffero, firma-
tis: quo comperto Cæsar, & Archidux
Leopoldus quod Bavarus atrocio-
re læsæ Majestatis crimine quam Pa-
latinus se obstrinxisset, reputabant, uti
testatur Jægerus.

§. VII.

*Joannes de Werth, aliique Bavari
Belliduces ad Cæsarem deficientes.*

Hæc præfestina defectio non modo
Cæsarem, ac Leopoldum Archi-
ducem male habebat, sed etiam Joan-
nem de Werth, Gleenium, aliosque
Bavarici exercitus Duces longe cele-
berrimos ad deserenda Bavari signa im-
pellebat: Ceteris prior Gleenius, has
indicias nec sibi nec Joanni de Werth
manifestatas fuisse indignatus, ab exer-
citu in Belgium concesserat, hunc se-
quebantur Sporkius, Crucius, Gasche-
nitzius & Schockius, omnes primarii
Ductores: Agmen duxerat Joannes de
Werth, Vir ceteroquin primarum lite-
rarum ignarus, nulloque generis me-
rito, sed duntaxat militari fortitudine
clarus. Hunc ceterosque Tribunos
unacum copiis Bavaris Cæsar, eoquod
sibi & Imperio sacramento addictæ ef-
fent, promulgato edicto revocaverat.

Jan:

Jamjam Maximiliano suspecta erat Sæc. XVII.
 Werthii fides; haud enim eidem erat A.C. 1647.
 incognitum, quod hic Salmensem Co-
 mitem suscepti consilii sui interpretem
 non ita pridem Possonium ad Cæsarem
 misisset: ut vero Maximilianus Werthii
 animum penitus exploraret, eundem
 Monachium accersivit, qui tamen an-
 tea paratis responsis omnem de se su-
 spicionem dextere amovens, Landis-
 hutum proficisci jubebatur, ut ibidem
 per duos Deputatos, quos Maximilia-
 nus eo decreturus esset, futuræ expe-
 ditionis mandata exciperet. Hic vero
 utrumque hunc Deputatum intercipi
 præcepit, atque exercitum injus-
 so Maximiliano Vilshovium coegit,
 eo usus obtenu, ut Suecis superiorem
 Palatinatum invadentibus occurreret,
 reipsa autem, ut copias Bavarias una-
 cum conjuratis Ductoribus in Cæsaris
 partes seduceret. Peropportune autem
 ambo Deputati structas elusere insidias,
 moxque de Werthii, qui jam die vige-
 sima octava Junii Geisenhusium secesser-
 rat, conjuratione Maximilianum edo-
 cuerunt: quo circa Elector datis ad om-
 nes Tribunos, militesque literis, ne
 quis avocanti Cæsari morem gereret,
 inhibuit, ac decem millium Imperia-
 lium præmium ei promisit, qui Wer-
 thium vivum, mortuumque sisteret:

Ee 2

Hic

Sæc. XVII. Hic vero cognita hac proscriptione,
A. C. 1647. furere ac extrema quævis Maximilia-
no, Bavarisque minitari cœpit, suis
que militibus Bavariae direptionem im-
peravit: unde raptæ jumenta, abasti
grees, oppida, Pagi, & villæ passim
spoliatæ, Præfectique captivitatem ly-
tro redimere coacti: demum vero Wer-
thius trajecto Danubio innacum Spor-
ckio Passavium profectus, atque a le-
gionibus Bavaricis desertus, ferme so-
lus ad Cæsaris castra pervenit, præter
spem remissius ab eodem exceptus.

§. VIII.

Suecorum res in Bohemia.

Adlzer. l. c. Interim Sueci, Cæsarem Bavarorum
Brachel. hist. ope destitutum penitus opprimere
temp. l. 6. statuerunt; quo fine Urangelius re cum
Calmet hist. Helvetiis composita, & transmissa rur-
Univ. t. 16. sus Danubio in Franconiam movit, ac
Sweinfurtum expugnavit, postea vero
totam armorum vim in Bohemiam ef-
fudit. Enimvero Cæsar mortuo Ga-
lassio Melandrum Comitem Holzapfe-
lium eo cum validis copiis præmiserat,
quin imo ipsus ex Hungaria redux,
Mense Junio Budovisium, ac inde Pils-
nam contendit, Egram urbem a Sue-
corum obsidione liberaturus: verum
obselli jamjam intempestiva facilitate

sele